

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

post@psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

www.psykiskhelse.no

Org.nr. 971524499

21.05.19

NOU 2018:16 Det viktigste først

Rådet for psykisk helse tilslutter seg prioriteringsprinsippene for kommunal helse- og omsorgstjeneste slik de er fremlagt av Blankholmutvalget. Vedrørende de tre spørsmålene det ønskes tilbakemelding på mener vi som følgende;

Om prioriteringskriterier i helse og omsorgssektoren slik utvalget legger det frem, er et egnet virkemiddel for å sikre likeverdige kommunale helse- og omsorgstjenester

Vi mener at prioriteringskriteriene slik utvalget legger det frem er et egnet virkemiddel for å sikre likeverdige kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er spesielt positivt at mestringsaspektet er spesifisert som en del av nyttekriteriet.

Samtidig kan det vise seg at mangelen på konkrete eksempler på prioritering i utredningen gjør at det blir vanskelig å se hvordan prinsippene skal fortolkes i hver enkelt prioriteringssituasjon. Det at kriteriene avhenger av en fortolkning i etterkant kan føre til geografisk variasjon i både tolkningen og anvendelsen av prinsippene. Likevel er det naturlig at en utredning som skal ta for seg overordnede prinsipper, overlater hvordan de overordnede prinsippene skal gis konkrete fortolkninger til den etterfølgende debatten. Vi mener derfor at svaret på dette spørsmålet vil avhenge av fortolkningen i etterkant, samtidig som utredningen gir gode føringer for videre prioriteringer.

Om de foreslåtte kriteriene og prinsippene for prioritering er egnet for den kommunale helse- og omsorgstjenesten og for offentlig finansierte tannhelsetjenester på hhv faglig, administrativt og politisk nivå.

Blankholm-utvalget har hevdet at det foreløpig ikke foreligger instrumenter som gjør det mulig å beregne gevinst i gode leveår (QALY) av ulike kommunale tiltak, slik det er mulig å gjøre i spesialisthelsetjenesten. Dermed kan vi foreløpig ikke sette opp et regnestykke som for eksempel kan vise om et fritidstiltak for barn og unge har betydelig bedre kost-/nytteverdi målt i befolkningens helsegevinst enn hva faglig forsvarlig bemanning på et sykehjem har.

Dette gjør prinsippene noe mindre egnet i en kommunal kontekst, hvor nytteverdien potensielt er vanskeligere å definere i det enkelte prioriteringss spørsmålet.

Det er tydelig at det har blitt forsket altfor lite på kommunale tjenester og tiltak til at de foreslåtte prinsippene for prioritering skal være like anvendelige i kommunenes helse- og omsorgstjenester som i spesialisthelsetjenesten.

Vi er likevel positive mtp egnethet og mener det er viktig med økt oppmerksomhet om hva som gir effekt. I den anledning er det viktig å følge brukere og pårørende sin vurdering av hva som har nytteverdi.

Om virkemidlene som foreslås i innstillingen er egnet til å støtte opp om prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Vi mener at virkemidlene som foreslås absolutt er egnet til å støtte opp om prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Vi støtter opp under ønsket om å etablere et kompetansesenter i tillegg til de andre forslagene. Hovedutfordringen er heller gjennomføring og om det blir tatt i bruk. Det er dermed essensielt at virkemidlene blir anvendt og faktisk implementert.

I tillegg opplever vi forslaget om en evaluering av finansieringsmodellene som positivt. Vi vil i den sammenheng påpeke at samhandling er en av de største utfordringene i dagens helsevesen. I det øyemed så bør samhandlingsaktivitet lønne seg. Det bør derfor følge økonomiske insentiver til de som er gode til å samhandle mellom nivåene for eksempel.

Med vennlig hilsen
Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
Generalsekretær